

IN.6220.6.2021.AG.22

DECYZJA

o środowiskowych uwarunkowaniach

Na podstawie art. 75 ust. 1 pkt 4, w związku z art. 71 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 03 października 2008 r. – o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2021 r., poz. 2373 ze zm.) oraz art. 104 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (tj. Dz. U. z 2021 r., poz. 735 ze zm.)

- po rozpatrzeniu wniosku inwestora E&W Sp. z o.o. Projekt Sp.k., ul. Kwiatowa 23, 88-110 Jacewo, działającego przez pełnomocnika, z dnia 14.05.2021 r. (data wpływu 17.05.2022 r.) o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach pn.

„Budowa farmy fotowoltaicznej o mocy do 220 MW wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną zlokalizowaną na działce ewid. numer 418/36, 418/43 i 418/44 obręb 0018 Rychnowy, gmina Człuchów, powiat człuchowski, województwo pomorskie”;

- po przeprowadzeniu oceny oddziaływania na środowisko,

orzeka się

- I. **Określić następujące środowiskowe uwarunkowania** realizacji przedsięwzięcia polegającego na budowie farmy fotowoltaicznej o powierzchni ok. 110 ha, celem produkcji energii elektrycznej i wprowadzenia jej do sieci elektroenergetycznej, planowanego do realizacji przez Inwestora: E&W Sp. z o.o. Projekt Sp.k., ul. Kwiatowa 23, 88-110 Jacewo, działającego przez pełnomocnika, rozumianego jako przedsięwzięcie mogące znacząco oddziaływać na środowisko, wymienione w § 3 ust. 1 pkt 54 b) rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r., poz. 1839).

1. Rodzaj i miejsce realizacji inwestycji

Planowane przedsięwzięcie polega na budowie farmy fotowoltaicznej o mocy do 220 MW wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną zlokalizowaną na działce ewid. numer 418/36, 418/43 i 418/44 obręb Rychnowy, gmina Człuchów, powiat człuchowski, województwo pomorskie. W ramach inwestycji przewiduje się wykonanie instalacji fotowoltaicznej o mocy do 220 MW w skład, której wejdzie do 489 000 szt. paneli fotowoltaicznych o mocy nie mniejszej niż 450 Wp każdy, umieszczonych na konstrukcjach metalowych o podstawach stałych lub ruchomych. Będą to panele jedno lub dwustronne. Ponadto w skład infrastruktury technicznej wchodzić będą również: inwertery / falowniki, linie światłowodowe, okablowanie solarne, linie kablowe elektroenergetyczne nn, SN, stacje kontenerowe transformatorowe nn/SN, układy pomiarowo - zabezpieczające, instalacje odgromowe oraz pozostałe oprzyrządowanie niezbędne do realizacji inwestycji. Cały teren planowanego przedsięwzięcia zostanie ogrodzony metalowym płotem ażurowym. Ponadto w ramach inwestycji przewiduje się możliwość wykonania wewnętrznej infrastruktury komunikacyjnej w postaci dróg, zjazdów i placów jak również oświetlenia terenu.

Stelaże pod panelami będą konstrukcjami stałymi lub ruchomymi, stanowiącymi instalacje śledzące ruch słońca. Moduły będą rozmieszczone w rzędach. Przestrzenie pomiędzy rzędami paneli fotowoltaicznych zostaną obsiane roślinnością trawiastą i pozostawione naturalnej sukcesji. Każdy rząd będzie składał się z modułów ułożonych do kilku sztuk w jednej kolumnie, nachylonych w kierunku południowym pod kątem w przedziale 0° - 40° w stosunku do poziomu. Dobór tego kąta

jest optymalizowany dla poszczególnych instalacji tak, aby uzyskać maksymalną ilość pochłoniętej energii słonecznej przez powierzchnię panelu.

2. Warunki wykorzystania terenu w fazie realizacji i eksploatacji, ze szczególnym uwzględnieniem konieczności ochrony cennych wartości przyrodniczych, zasobów naturalnych i zabytków oraz ograniczenia uciążliwości dla terenów sąsiednich:

- prace prowadzić poza okresem rozrodu i migracji płazów, tj. poza okresem od 1 marca do 30 czerwca; dopuszcza się prowadzenie prac w ww. okresie po wykluczeniu przez specjalistę herpetologa migracji i rozrodu płazów, co należy potwierdzić odpowiednim wpisem w dokumentacji budowlanej;
- podczas prowadzenia wykopów zabezpieczyć plac robót płotkiem z siatki herpetologicznej przed przedostaniem się do wykopów małych zwierząt; codziennie przed rozpoczęciem prac przeprowadzać kontrolę wykopów; uwięzione zwierzęta niezwłocznie przenieść poza teren objęty pracami, na właściwe dla nich siedlisko; przenoszenie prowadzić pod nadzorem przyrodnika oraz przy użyciu rękawiczek ochronnych; używany do tego sprzęt dezynfekować, prace prowadzone pod nadzorem przyrodniczym należy potwierdzić wpisem w dokumentacji budowlanej;
- w ogrodzeniu planowanej inwestycji pozostawić min. 20 cm wolną przestrzeń nad gruntem, umożliwiającą przedostawanie się małym i średnim zwierzętom na i z terenu zajętego przez przedmiotową inwestycję;
- prace w ramach realizacji przedsięwzięcia prowadzić poza okresem lęgowym ptaków, tj. poza okresem od 1 marca do 31 sierpnia; w przypadku zaistnienia potrzeby dokonania prac w ww. okresie, możliwe będzie ich wykonanie jedynie w przypadku potwierdzenia przez osobę posiadającą wiedzę i kompetencje z zakresu ornitologii, iż przedmiotowy teren nie jest wykorzystywany przez chronione gatunki ptaków jako miejsce gniazdowania, co należy potwierdzić wpisem w dokumentacji budowlanej;
- wszystkie drzewa i krzewy, znajdujące się w zasięgu oddziaływania inwestycji przeznaczone do adaptacji, zabezpieczyć na czas budowy przed mechanicznym uszkodzeniem, np. poprzez zastosowanie rur drenarskich/opon bądź mat słomianych do okrycia pnia i odeskowanie, którego wysokość w zależności od pokroju drzewa powinna wynosić 1,5-2 m; w przypadku występowania na drzewach plech chronionych gatunków porostów odeskowanie zastąpić siatkami okalającymi pień drzewa tak, aby nie uszkodzić stanowisk porostów. Ewentualne obłamane gałęzie natychmiast przycinać i miejsca uszkodzone zabezpieczać środkami zapobiegającymi rozwojowi patogenów. Krzewy, które mają być zachowane wygradzić, wykonać obudowę z desek do wysokości określonej indywidualnie dla każdego krzewu;
- wyposażyć plac budowy w sorbenty do ograniczania i usuwania ewentualnych rozlewów olejowych;
- powierzchnię trawiastą w granicach terenu funkcyjnego utrzymywać z wykorzystaniem narzędzi do koszenia, bez stosowania nawozów, herbicydów i pestycydów; dopuszczalne jest
- wykorzystanie mniejszych zwierząt (tj. owiec, gęsi) do utrzymania odpowiedniej wysokości traw;
- pielęgnację powierzchni trawiastej prowadzić nie wcześniej niż po 1 sierpnia; dopuszcza się pielęgnację po 1 lipca, jednak musi to być poprzedzone wizją terenową, wykonaną przez specjalistę ornitologa, stwierdzającą brak występowania na przedmiotowym terenie czynnych gniazd ptaków (z jajami lub pisklętami); wyniki wizji należy odpowiednio udokumentować wpisem w dokumentacji farmy;
- prace budowlane będące źródłem hałasu prowadzić wyłącznie w porze dziennej (6.00-22.00);
- do mycia paneli używać wyłącznie czystej wody;

- pod panelami pozostawić powierzchnię czynną biologicznie;
- W trakcie realizacji przedsięwzięcia należy przestrzegać zapisów Ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (tj. Dz.U. z 2021r. poz. 779 ze zm.). Powstałe odpady w fazie realizacji przedsięwzięcia należy selektywnie gromadzić z uwzględnieniem zasad postępowania z odpadami niebezpiecznymi oraz odpadami nadającymi się do powtórnego wykorzystania. Odpady niebezpieczne powinny być gromadzone w szczelnych pojemnikach, a następnie przekazywane do dalszego zagospodarowania wyspecjalizowanym firmom posiadającym zezwolenie w zakresie świadczonych usług;
- w trakcie prac budowlanych należy zwrócić szczególną uwagę na właściwą eksploatację sprzętu budowlanego. Zabrania się podejmowania prac remontowych sprzętu budowlanego, takiego jak wymiana oleju i inne wymiany elementów maszyn, powodujące powstawanie odpadów niebezpiecznych oraz ewentualne zanieczyszczenie środowiska;
- wszelkie negatywne oddziaływanie, które miałyby wykraczać poza normy określone w przepisach prawa muszą się mieścić w granicach własności terenu inwestora;
- należy dotrzymać norm i standardów wymaganych przepisami szczegółowymi dla tego rodzaju przedsięwzięcia, urządzeń i technologii;
- plac budowy i jego zaplecze (w tym bazy techniczne i składy materiałów) należy zlokalizować z uwzględnieniem zasady minimalizacji zajęcia terenu i przekształcenia jego powierzchni, a po zakończeniu prac przeprowadzić jego rekultywację, przy czym teren zaplecza budowy powinien być wyznaczony w możliwie największej odległości od zabudowań mieszkalnych i terenów objętych ochroną oraz poza terenami dolin rzecznych i obszarami bezodpływowymi;
- w okresie prowadzenia prac budowlanych teren budowy winien być utrzymany należyтым stanie, podczas prowadzenia prac nie dopuścić do wycieku substancji ropopochodnych, a w przypadku zdarzeń awaryjnych zapewnić szybkie i sprawne ich usuwanie;
- sprzęt budowlany wykorzystywany w trakcie realizacji przedsięwzięcia winien posiadać dokumenty dopuszczające go do ruchu i być fabrycznie wyposażony w zabezpieczenia przed emisją spalin i energii;
- na etapie budowy należy zadbać o bezpieczeństwo i higienę pracy załogi zajmującej się wykonaniem robót budowlanych;
- przed realizacją planowanej inwestycji ustalić czy planowane przedsięwzięcie znajduje się w kolizji z urządzeniami melioracji wodnych, takimi jak m.in. ciągi drenarskie, rowy czy rurociągi, których przerwanie mogłoby wywołać negatywny wpływ na stosunki wodne w rejonie inwestycji;
- na wszystkich etapach przedsięwzięcia zapewnić dostępność sorbentów, właściwych w zakresie ilości i rodzaju do potencjalnego zagrożenia, mogącego wystąpić w następstwie sytuacji awaryjnych, a zużyty sorbent przekazać uprawnionemu odbiorcy odpadów;
- w trakcie realizacji oraz likwidacji przedsięwzięcie zaopatrzyć w przenośne toalety (posiadające szczelne zbiorniki na ścieki socjalno-bytowe). Zgromadzone ścieki dostarczać do oczyszczalni ścieków;
- mycie paneli prowadzić z wykorzystaniem czystej wody, bez użycia środków chemicznych. W przypadku wystąpienia dużych zabrudzeń dopuszcza się możliwość stosowania środków biodegradowalnych, obojętnych dla środowiska wodnego;
- w przypadku zastosowania transformatora olejowego, umieścić pod nim szczelną misę olejową wykonaną z materiałów olejoodpornych i wodoodpornych, będącą w stanie zmagazynować 100 l/o zawartości oleju.

3. Wymagania dotyczące ochrony środowiska konieczne do uwzględnienia w projekcie budowlanym/dokumentacji wymaganej do uzyskania decyzji umożliwiającej realizację przedsięwzięcia:

- stosować panele fotowoltaiczne z powłokami antyrefleksyjnymi, które zwiększają konwersję promieniowania słonecznego i jednocześnie redukują ilość odbitego światła słonecznego;
- zaprojektować transformator typu suchego (bezolejowego) lub w przypadku transformatora olejowego stację transformatora wyposażać w szczelną misę olejową, mogącą pomieścić całość zgromadzonego w transformatorze oleju;
- tereny południowe (zadrzewienia i zakrzewienia przy wyschniętym cieku i oczku) oraz wewnątrz inwestycji (wyschnięte oczka wodne wraz z roślinnością współistniejącą), pozostawić bez ingerencji;
- zaprojektować instalację paneli fotowoltaicznych wraz ze stelażem do wysokości nie przekraczającej 4,5 m,
- w projekcie budowlanym, podczas realizacji i w okresie użytkowania, w celu zminimalizowania oddziaływania na otoczenie, w tym zdrowia i życia ludzi, należy zapewnić stosowanie rozwiązań technicznych i organizacyjnych, które ograniczą możliwość wystąpienia szkodliwego oddziaływania związanego z zanieczyszczeniem powietrza, gleby, hałasem i wibracjami na terenie realizowanego przedsięwzięcia, wyłącznie do granic, do których inwestor posiada tytuł prawny. Przy wszystkich granicach działek od strony zabudowy mieszkalnej należy nasadzić pasy zieleni izolujące;
- należy uzgodnić projekt budowlany pod względem higieniczno sanitarnym.

4. Stanowisko w sprawie konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko w ramach postępowania w sprawie wydania pozwolenia na budowę przedmiotowej inwestycji:

Tutejszy organ nie stwierdza potrzeby przeprowadzenia ponownej oceny oddziaływania przedmiotowego przedsięwzięcia na środowisko. Informacje zawarte w raporcie o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko są wystarczające do określenia uwarunkowań do projektu budowlanego.

Powyższe nie wyklucza przeprowadzenia ponownej oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko w przypadku:

- złożenia do organu właściwego do wydania decyzji (o których mowa w art. 72 ust. 1 pkt 1, 10, 14 i 18 ustawy ooś) wniosku podmiotu planującego podjęcie realizacji inwestycji,
- jeżeli organ właściwy do wydania ww. decyzji stwierdzi, że we wniosku o wydanie decyzji zostaw dokonane zmiany w stosunku do wymagań określonych w decyzji środowiskowych uwarunkowaniach;

5. Stanowisko w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko, w odniesieniu do przedsięwzięć, dla których przeprowadzono postępowanie dotyczące transgranicznego oddziaływania na środowisko:

W związku z rodzajem i lokalizacją przedsięwzięcia, wykluczona jest możliwość oddziaływania planowanego przedsięwzięcia na obszary położone poza granicami Polski zarówno na etapie realizacji jak i eksploatacji. Tut. organ nie znajduje więc przesłanek do przeprowadzenia postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym.

II. Uczynić charakterystykę całego przedsięwzięcia załącznikiem nr 1 do niniejszej decyzji i jej integralną częścią.

UZASADNIENIE

Wnioskiem z dnia 14.04.2021 r. (data wpływu: 17.05.2021 r.) inwestor E&W Sp. z o.o. Projekt Sp.k., ul. Kwiatowa 23, 88-110 Jacewo, działający przez pełnomocnika, zwrócił się do tut. Urzędu o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia pod nazwą: „Budowa farmy fotowoltaicznej o mocy do 220 MW wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną zlokalizowaną na działce ewid. numer 418/36, 418/43 i 418/44 obręb 0018 Rychnowy, gmina Człuchów, powiat człuchowski, województwo pomorskie”.

Do wniosku wnioskodawca załączył:

1. Kartę Informacyjną Przedsięwzięcia sporządzoną zgodnie z art. 62a ustawy z dnia 03 października 2008 r. – o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2021 r., poz. 247 ze zm.) – 4 egzemplarze wraz z ich zapisem w formie elektronicznej,
2. wyrys z mapy ewidencyjnej obejmujący przewidywany teren, na którym będzie realizowane przedsięwzięcie oraz obejmujące obszar, na który będzie oddziaływać przedsięwzięcie,
3. załącznik graficzny z przedstawionym zasięgiem oddziaływania inwestycji.

Wniosek został wpisany do publicznie dostępnego wykazu danych prowadzonego na podstawie art. 21 ustawy z dnia 3 października 2008 r. – o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2021 r., poz. 247 ze zm.) pod nr 14/2021 (prowadzonego na stronie internetowej Urzędu Gminy w Człuchowie www.bip.ugczluchow.pl – zakładka: Rejestr informacji o środowisku).

Informacja o wniosku oraz możliwości składania uwag i wniosków w siedzibie tut. Organu zostały podane do wiadomości publicznej poprzez wywieszenie stosownego obwieszczenia na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy w Człuchowie oraz tablicy ogłoszeń sołectwa Rychnowy (miejscowość Rychnowy i Krzyżanki).

Ponieważ liczba stron w niniejszej sprawie przekracza 10, zgodnie z art. 74 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 03 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2021 r., poz.247 ze zm.) do doręczeń stosuje się przepis art. 49 ustawy z dnia 14czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2021 r., poz. 735 ze zm.).

Przedsięwzięcie objęte ww. wnioskiem, zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 54 b) rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r., poz. 1839) kwalifikowane jest jako: „zabudowa przemysłowa, w tym zabudowa systemami fotowoltaicznymi, lub magazynowa wraz z towarzyszącą jej infrastrukturą, o powierzchni zabudowy nie mniejszej niż 1 ha na obszarach innych niż wymienione w art. 6 ust. 1 pkt 1-5, 8 i 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody lub w otulinach form ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1-3 tej ustawy” i posiada status „przedsięwzięcia mogącego potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko”.

Stosownie do treści art. 71 ust. 2 pkt 2 ww. ustawy realizacja planowanego przedsięwzięcia mogącego potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko wymaga uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Jej wydanie następuje przed uzyskaniem decyzji, o jakich mowa w art. 72 ust. 1 ustawy z dnia 03 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2021, poz. 247 z późn. zm.). W okolicznościach faktycznych niniejszej sprawy aktem tym jest decyzja o warunkach zabudowy, co zgodnie z art. 77 ust. 1 ww. ustawy uzasadnia współdziałanie w niniejszej sprawie, obok Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska i Organu właściwego do wydania oceny wodnoprawnej, Organu Inspekcji Sanitarnej.

Teren przeznaczony pod inwestycję nie posiada statusu terenu zamkniętego.

Skutkiem powyższego, stosownie do brzmienia art. 75 ust. 1 pkt 4 ww. ustawy, organem właściwym do wydania decyzji jest Wójt Gminy Człuchów.

Działając na podstawie art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 03 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2021 r., poz. 2373 ze zm.) Wójt Gminy Człuchów pismami znak: IN.6220.6.2021.AG.2, IN.6220.6.2021.AG.3, IN.6220.6.2021.AG.4 z dnia 08.06.2021 r., zwrócił się do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku, Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie Dyrektora Zarządu Zlewni w Chojnicach (Dyrektor Zarządu Zlewni w Chojnicach przekazał wniosek wg właściwości Dyrektorowi Zarządu Zlewni w Pile) oraz do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Człuchowie z prośbą o przedstawienie opinii w przedmiocie konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko dla planowanego przedsięwzięcia.

W odpowiedzi:

- 1) Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gdańsku, ul. Chmielna 54/57, 80-748 Gdańsk – postanowienie znak: RDOŚ-Gd-WOO.4220.509.2021.ŁT.1 z dnia: 07.07.2021 r. (wpływ: 07.07.2021 r.) - wyraził opinię o konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko dla planowanego przedsięwzięcia;
- 2) Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie, Dyrektor Zarządu Zlewni w Pile ul. Motylewska 7, 64-920 Piła – pismo znak BD.ZZŚ.435.206.2021.AK z dnia: 24.06.2021 r. (wpływ: 28.06.2021 r.) – wyraził opinię o potrzebie przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko;
- 3) Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Człuchowie, ul. Sobieskiego 4, 77-300 Człuchów – pismo znak: SE.XI.4810.23.2021.EZ z dnia 05.07.2021 r. (wpływ: 07.07.2021 r.) - wyraził opinię o konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania przedmiotowego przedsięwzięcia na środowisko.

Wójt Gminy Człuchów w dniu 10.09.2021 r. wydał postanowienie znak: IN.6220.6.2021.AG.9 o konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko dla przedmiotowej inwestycji.

Jednocześnie postanowieniem znak: IN.6220.6.2021.AG.8 z dnia 10.09.2021 r., Wójt Gminy Człuchów zawiesił prowadzone postępowanie administracyjne do czasu przedłożenia raportu o oddziaływaniu przedmiotowego przedsięwzięcia na środowisko, zgodnie z art. 63 ust. 5 cyt. ustawy.

Ponadto informacja o wydaniu ww. postanowienia oraz o możliwości wnoszenia uwag i wniosków została podana do wiadomości publicznej poprzez wywieszenie stosownego obwieszczenia na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy Człuchów oraz tablicy ogłoszeń sołectwa Rychnowy (miejscowość Rychnowy i Krzyżanki).

Ponadto, ponieważ liczba stron w niniejszej sprawie przekracza 10, zgodnie z art. 74 u st.3 pkt 1 ustawy z dnia 03 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2021 r., poz. 247 ze zm. do doręczeń stosuje się przepis art. 49 ustawy z dnia 14 czerwca 1960r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2021 r., poz. 735 ze zm.).

Raport sporządzony zgodnie z obowiązkiem nałożonym w ww. postanowieniu oprac. Andrzej Łuczak, październik 2021, wpłynął do tut. Urzędu w dniu 05.11.2021r. - 4 egzemplarze wraz z ich zapisem w formie elektronicznej.

W związku z faktem otrzymania raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko, Wójt Gminy Człuchów postanowieniem znak: IN.6220.6.2021.AG.12 z dnia 06.12.2021 r. podjął z urzędu zawieszone postępowanie administracyjne w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla planowanej inwestycji.

Ponadto informacja o możliwości wglądu do raportu oraz o możliwości wnoszenia uwag i wniosków została podana do wiadomości publicznej poprzez wywieszenie stosownego obwieszczenia na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy w Człuchowie oraz tablicy ogłoszeń sołectwa Rychnowy (miejscowość Rychnowy i Krzyżanki).

Działając na podstawie art. 77 ust. 1 i 2 Wójt Gminy Człuchów pismami znak: IN.6220.6.2021.AG.15, IN.6220.6.2021.AG.16, IN.6220.6.2021.AG.17 z dnia 06.12.2021 r., zwrócił się do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku, Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Człuchowie, Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie Zarząd Zlewni w Pile; z prośbą o wydanie uzgodnienia w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedmiotowego przedsięwzięcia.

Po zapoznaniu się z raportem o oddziaływaniu na środowisko dla przedsięwzięcia pn.: „Budowa farmy fotowoltaicznej o mocy do 220 MW wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną zlokalizowaną na działce ewid. numer 418/36, 418/43 i 418/44 obręb 0018 Rychnowy, gmina Człuchów, powiat człuchowski, województwo pomorskie”, oprac. Andrzej Łuczak, październik 2021.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gdańsku postanowieniem znak: RDOŚ-Gd-WOO.204.2021.AM.2 z dnia 24.02.2022 r. (data wpływu 01.03.2022 r.) uzgodnił realizację przedmiotowego przedsięwzięcia.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Człuchowie opinią znak SE.XI.4811.6.2021.EZ z dnia 27.12.2021 r. (data wpływu 30.12.2021 r.) uzgodnił realizację przedmiotowego przedsięwzięcia.

Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie Zarząd Zlewni w Pile postanowieniem znak BD.ZZŚ.2.4360.31.2021.AK z dnia 20.01.200 r. (data wpływu 27.01.2022 r.) uzgodnił realizację przedmiotowego przedsięwzięcia.

Ponadto informacja o możliwości wglądu do raportu i uzupełnienia do tego raportu oraz o możliwości wnoszenia uwag i wniosków została podana do wiadomości publicznej poprzez wywieszenie stosownego obwieszczenia na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy w Człuchowie oraz tablicy ogłoszeń sołectwa Rychnowy (miejscowość Rychnowy i Krzyżanki).

W toku postępowania tut. Organ ustalił i zważył co następuje:

W ramach przedsięwzięcia projektuje się wykonanie robót określonych w punkcie I.1. niniejszej decyzji.

Ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko została oparta o ustalenia faktyczne i poglądy naukowo-badawcze zawarte w przedstawionym przez wnioskodawcę raporcie o ocenie oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko. Raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko odpowiada pod względem struktury treści art. 66 ustawy z dnia 03 października 2008 r. – o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2021 r., poz. 247 ze zm.), jest zgodny w swej treści z postanowieniem Wójta Gminy Człuchów znak: IN.6220.6.2021.AG.9 z dnia 10.09.2021 r., a jego ustalenia są spójne, logiczne i przekonujące.

W postępowaniu poddano analizie wariant proponowany przez wnioskodawcę, który uznano za wariant najkorzystniejszy dla środowiska oraz wariant alternatywny.

Za najkorzystniejszy środowiskowo, zdaniem tut. Organu należy uznać wariant wybrany przez Inwestora (przedstawiony w punkcie 5.3.), który nie pogarsza istniejącego stanu oraz minimalizuje ewentualne uciążliwości dla środowiska związane z planowaną inwestycją. Wybrana lokalizacja jest optymalna i nie spowoduje utrudnienia funkcjonowania oraz użytkowania przyległych nieruchomości. Zastosowanie przewidywanych do realizacji w projektowanym przedsięwzięciu rozwiązań technicznych i technologicznych uzasadnione jest z punktu widzenia ekonomicznego, jak i z punktu ochrony środowiska. Wariant ten pozwala na wytwarzanie energii z promieniowania słonecznego będącego źródłem odnawialnym, przy jednoczesnym zachowaniu wszelkich wymogów w zakresie ochrony środowiska.

Planowane przedsięwzięcie polega na budowie farmy fotowoltaicznej o mocy do 220 MW wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną zlokalizowaną na działce ewid. numer 418/36, 418/43 i 418/44 obręb Rychnowy, gmina Człuchów, powiat człuchowski, województwo pomorskie.

Całkowita powierzchnia nieruchomości, na której przewiduje się realizację inwestycji wynosi do ok. 110,6097 ha, przy czym projektowana instalacja wolnostojących paneli fotowoltaicznych będzie zajmowała większą część ww. nieruchomości i przewiduje się tu powierzchnię do ok. 110 ha.

W skład przedmiotowych działek wchodzi nieużytki (N), pastwiska trwałe (PsIV), grunty orne (RIVb, RV, RVI).

W ramach inwestycji przewiduje się wykonanie instalacji fotowoltaicznej o mocy do 220 MW w skład, której wejdzie do 489 000 szt. paneli fotowoltaicznych o mocy nie mniejszej niż 450 Wp każdy, umieszczonych na konstrukcjach metalowych o podstawach stałych lub ruchomych. Będą to panele jedno lub dwustronne. Ponadto w skład infrastruktury technicznej wchodzić będą również: inwertery / falowniki, linie światłowodowe, okablowanie solarne, linie kablowe elektroenergetyczne nn, SN, stacje kontenerowe transformatorowe nn/SN, układy pomiarowo - zabezpieczające, instalacje odgromowe oraz pozostałe oprzyrządowanie niezbędne do realizacji inwestycji. Cały teren planowanego przedsięwzięcia zostanie ogrodzony metalowym płotem ażurowym. Ponadto w ramach inwestycji przewiduje się możliwość wykonania wewnętrznej infrastruktury komunikacyjnej w postaci dróg, zjazdów i placów jak również oświetlenia terenu.

Stelaże pod panelami będą konstrukcjami stałymi lub ruchomymi, stanowiącymi instalacje śledzące ruch słońca. Moduły będą rozmieszczone w rzędach. Przestrzenie pomiędzy rzędami paneli fotowoltaicznych zostaną obsiane roślinnością trawiastą i pozostawione naturalnej sukcesji. Każdy rząd będzie składał się z modułów ułożonych do kilku sztuk w jednej kolumnie, nachylonych w kierunku południowym pod kątem w przedziale 0° - 40° w stosunku do poziomu. Dobór tego kąta jest optymalizowany dla poszczególnych instalacji tak, aby uzyskać maksymalną ilość pochłoniętej energii słonecznej przez powierzchnię panelu.

Obszary znajdujące się pod konstrukcjami wsporczymi (za wyjątkiem marginalnej części terenu zajętej pod podpory do mocowania stelaży) stanowią będą wolne przestrzenie, które zostaną obsiane roślinnością trawiastą i pozostawione naturalnej sukcesji.

Wysokość konstrukcji wsporczej wraz z zamontowanymi modułami fotowoltaicznymi wynosić będzie maksymalnie do 4,5 m wysokości.

Na terenie planowanej inwestycji zostaną umieszczone prefabrykowane stacje kontenerowe transformatorowe nn/SN w ilości do 110 szt., każda o wymiarach do 5 m x do 7 m x do 3,5 m. Łączna powierzchnia pod stacją wynosić będzie do 3850 m², czyli do 0,385 ha powierzchni. W ww. stacjach najprawdopodobniej będzie umieszczony po jednym transformatorze olejowym (o mocy od 1000 kVA do 15 000 kVA). W takim przypadku każdy obiekt będzie wyposażony w misę zabezpieczającą środowisko przed awaryjnymi wyciekami oleju w przypadku ich rozszczelnienia mogącą pomieścić całą zawartość oleju. W stacji zostaną także zainstalowane czujniki poziomu oleju i wody. Przewiduje się również możliwość zastosowania transformatora suchego umieszczonego również wewnątrz stacji transformatorowej. Transformator suchy ogranicza konieczność wykonywania robót ziemnych pod retencję materiałów płynnych. Pozostały obszar inwestycji stanowią przestrzenie pomiędzy poszczególnymi rzędami paneli fotowoltaicznych, jak również drogi, place, zatoki postojowe.

Teren inwestycji zostanie ogrodzony do wysokości ok. 2,5 m. Komunikację na terenie inwestycji zapewni wolna przestrzeń między rzędami modułów oraz między ogrodzeniem, a modułami. Przestrzeń ta zostanie utwardzona kruszywem. Dojazd do miejsca realizacji inwestycji zapewni układ lokalnych dróg gminnych położonych w sąsiedztwie planowanej inwestycji.

Teren inwestycji znajduje się na obszarze przekształconym przez człowieka (to przede wszystkim grunty rolne wykorzystywane pod uprawy roślin).

Przewidywane rodzaje i ilości emisji, w tym odpadów, wynikające z funkcjonowania planowanego przedsięwzięcia

Etap budowy:

Do typowych zanieczyszczeń, które mogą wystąpić na etapie budowy farmy fotowoltaicznej należy zaliczyć:

- odpady budowlane,
- hałas i zanieczyszczenie powietrza generowane przez maszyny i urządzenia budowlane oraz środki transportu,
- ścieki sanitarne z przenośnych toalet,
- zanieczyszczenia gleby, wód powierzchniowych i podziemnych powstałe na skutek awaryjnych wycieków paliwa lub płynów eksploatacyjnych z maszyn i urządzeń budowlanych oraz środków transportu.

Na etapie budowy przewiduje się ponadto zużycie energii elektrycznej, paw silnikowych i materiałów budowlanych (np. woda, cement, stal, żwir, piasek i in.) w ilości niezbędnej do wykonania określonych prac budowlano-montażowych. Zużycie to będzie wynikać między innymi z: pracy silników elektrycznych sprzętu budowlanego i montażowego, pracy silników spalinowych sprzętu budowlanego, wykonania podłączenia do istniejącej sieci energetycznej, wykonania innych robót budowlano-montażowych.

Ponadto na teren prac budowlano-montażowych będą dowożone materiały montażowo - instalacyjne (w częściach lub w całości) z przeznaczeniem do czasowego zmagazynowania bądź do natychmiastowego zamontowania. Będą to moduły fotowoltaiczne, trafostacje stanowiące prefabrykat żelbetowy, inwertery, elementy konstrukcji wsporczych, kable elektroenergetyczne nN, SN oraz bednarka Fe/Zn do instalacji wyrównawczej.

Budowa będzie trwała ok. 12 miesięcy.

Etap eksploatacji:

Do ewentualnych zanieczyszczeń mogących powstać na etapie eksploatacji farmy fotowoltaicznej należy zaliczyć:

- substancje ropopochodne (paliwo) i płyny eksploatacyjne pochodzące z urządzeń serwisu (transportu, koszenie),
- pole i promieniowanie elektromagnetyczne emitowane przez inwertery, linie kablowe, stacje transformatorowe,
- hałas emitowany przez urządzenia kontenerowych stacji transformatorowych oraz inwertery,
- odpady z prac konserwacyjnych i ewentualnych remontów,
- spaliny emitowane przez pojazdy serwisu

Na etapie eksploatacji przedmiotowej inwestycji surowce naturalne wykorzystywane będą sporadycznie i w niewielkich ilościach. Będą to przede wszystkim paliwo (środki transportu, koszenie) (ok. 28 m³/rok), energia elektryczna (ok. 1555 -2333 MWh/rok) i woda (458 m³/rok).

Woda na potrzeby mycia paneli przywożona będzie na teren inwestycji w beczkowozach.

W czasie normalnego funkcjonowania farmy fotowoltaicznej nie będą powstawać odpady technologiczne. Jedynym czynnikiem mogącym powodować powstawanie odpadów na tym etapie są prace konserwacyjne. Ww. prace polegają głównie na pomiarach pracy urządzeń technicznych. Sporadycznie jedynie może wystąpić tu konieczność przeprowadzenia wymiany bądź napraw części mechanicznych instalacji. W takim przypadku powstające odpady będą usuwane z terenu przedsięwzięcia przez uprawnione podmioty świadczące usługi konserwacyjne.

Przewidywany czas eksploatacji inwestycji wyniesie ok. 30 lat. Zużyte lub uszkodzone panele fotowoltaiczne będą poddawane odzyskowi lub unieszkodliwieniu. Inwestor zobowiązuje się do ich

przekazania wyłącznie podmiotom, które spełniają wymogi formalno - prawne w zakresie odzysku lub unieszkodliwiania oraz zbierania i transportu odpadów.

Etap likwidacji:

Do typowych zanieczyszczeń, które mogą wystąpić na etapie likwidacji farmy fotowoltaicznej (lub pojedynczych modułów fotowoltaicznych), należy zaliczyć:

- substancje ropopochodne i płyny eksploatacyjne pochodzące z maszyn i urządzeń budowlanych oraz środków transportu,
- odpady z demontażu elementów inwestycji (modułów fotowoltaicznych, aluminiowo - stalowych stelaży, inwerterów, kontenerowych stacji transformatorowych, infrastruktury kablowej itd.),
- zanieczyszczenia powietrza w postaci spalin i pyłów ze środków transportu oraz maszyn i urządzeń budowlanych.

Oddziaływanie na etapie likwidacji inwestycji będzie zbliżone do etapu realizacji i będzie się wiązało głównie z transportem pracowników oraz demontażem i wywozem elementów farmy.

W trakcie likwidacji przedsięwzięcia moduły fotowoltaiczne wraz z infrastrukturą towarzyszącą zostaną zdemontowane, a teren inwestycji poddany zostanie rekultywacji. Będzie to miało na celu przywrócenie jakości gruntu do stanu pierwotnego, a także uzupełnienie ewentualnych ubytków mas ziemnych powstałych w wyniku usuwania podziemnych linii kablowych.

Ilości i rodzaje wytwarzanych odpadów

Realizacja planowanej inwestycji będzie wiązała się z wytwarzaniem odpadów budowlanych z grupy 13, 17 oraz odpadów opakowaniowych z grupy 15, zaklasyfikowanych zgodnie z rozporządzeniem Ministra Klimatu w sprawie katalogu odpadów. Zgodnie z raportem ooś, wszelkie prace organizowane będą zgodnie z zasadami określonymi w przepisach prawa.

Wszystkie rodzaje wytworzonych odpadów będą zbierane selektywnie i magazynowane czasowo na terenie placu lub zaplecza budowy w specjalnych pojemnikach i kontenerach. Następnie wszystkie rodzaje odpadów powstających na etapie realizacji przedsięwzięcia będą na bieżąco przekazywane bezpośrednio uprawnionym podmiotom prowadzącym działalność w zakresie gospodarowania odpadami.

Ze względu na ilości substancji niebezpiecznych, które mogą być używane w elektrowniach fotowoltaicznych (głównie oleje transformatorowe) zarówno w wariantcie inwestorskim, jak i alternatywnym, projektowana inwestycja nie zalicza się do zakładów o zwiększonym, ani dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej, według kryteriów jakościowych i ilościowych określonych przepisami prawa.

Dla przedmiotowego terenu brak jest miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Zgodnie z raportem ooś, teren planowanej inwestycji stanowi rozległe pola uprawne - ugorowane. Położone jest w otoczeniu dużego kompleksu leśnego. Inwestycja granicami nie obejmuje całego pola, w związku z czym, od wschodu graniczy z ugorami tego pola i nieczynną kopalnią kruszywa (żwirownia), która w całości znajduje się w granicy bufora tejże inwestycji. Od południa graniczy z zabudowaniami miejscowości Krzyżanki, a od zachodu innymi polami uprawnymi. W granicach obszaru inwestycji znajdują się obszary wyłączone z użytkowania. Należą do nich zakrzaczenia, siedlisko ruderalne po dawnym zabudowaniu, obniżenia terenu porośnięte szuwarem turzycowym, które w okresach mokrych mogą być wypełnione wodą. Lasy bufora to przede wszystkim siedliska borowe - bory świeże i bory mieszane świeże z dominującą sosną pospolitą i domieszkowo brzozą brodawkowatą. Miejscowo również pojedyncze modrzewie europejskie i dęby. Na skraju lasów w północnej części bufora, również buk zwyczajny i domieszkowo lipa szerokolistna. Z uwagi na charakter lasów (borowy) ich podszyt w głównej mierze jest skąpy bądź średnio wykształcony (na żyzniejszych fragmentach również gęsty) zdominowany przez takie gatunki jak: czeremcha amerykańska, brzoza brodawkowata, sosna pospolita, dąb szypułkowy i jałowiec pospolity.

Stwierdzono występowanie następujących gatunków ptaków: skowronek, którego łącznie stwierdzono co najmniej 95 os. w 4 stadach odpowiednio: 27, 42, 23 i 3 osobniki. Poza skowronkiem pojedyncze lerki, świergotki łąkowe (9 os.) i trznadle (12 os.). Ponadto na polu, na zachodnim pograniczu obszaru inwestycji znaleziono lotkę uszatki. W przestrzeni powietrznej obserwowano żerujące dymówki (łącznie 74 os.) oraz kołujące na tym obszarze dwa myszołowy i przelatującego krogulca. W trakcie obserwacji, na fragmencie pola pod inwestycję w sąsiedztwie zabudowań miejscowości Krzyżanki, ciągnik rolniczy wykonywał podorywkę na ugorze, co przyciągnęło do żerowania stado szpaków (ok. 500 os), pliszki siwe (6 os.) i pustułkę (samiec), a także dymówki, które polowały na owadach wypłaszanych z chwastów. Na suchych już chwastach obserwowano również stadko żerujących szczygłów (20 os.) i makolągów (16 os.). W zakrzaczeniach śródpolnych w granicach inwestycji stwierdzono poza trz nadlami również kosa (3 os. - znaleziono również gniazdo), śpiewaka (3 os), ziębę (14 os), kapturkę (1 os), pierwiosnka (2 os.), mazurka (19 os.) i srokę (1 os.). Spośród stwierdzonych na tym obszarze gatunków ptaków, lęgowe z pewnością będą tu skowronki, lerki i trznadle. Kolejne, takie jak kos, śpiewak, zięba, pierwiosnek i trznadel mogą być lęgowe w zakrzaczeniach śródpolnych. Pozostałe gatunki wykorzystują ten obszar jedynie jako miejsce do żerowania bądź schronienia. Dymówka, pliszka siwa, sroka, makolągwa i mazurek mogą być lęgowe w sąsiedztwie zabudowań w granicach bufora, z kolei szpak, szczygieł i śpiewak w jego lasach. Pozostałe gatunki jak: myszołów, pustulka, uszatka i świergotek łąkowy są tutaj jedynie zalatujące, lęgowe nie związane z tym obszarem. W lasach bufora stwierdzono takie gatunki jak: bogatka, modraszka, rudzik, dzięcioł duży, major (4 os.), kowalik (2 os). pierwiosnek, sosnowka, czubatka, mysikrólik, raniuszek, sójka, zięba, paszkoć, kwiczoł, śpiewak. Na wschód od obszaru inwestycji, w nieczynnej żwirowni stwierdzono również 33 norki brzegówek oraz obserwowano 2 kruki. W sąsiedztwie zabudowań w granicach bufora również srokę i kopciuszka. Łącznie, w granicach bufora odnotowano 15 kolejnych gatunków. Wszystkie one (za wyjątkiem kruka) najprawdopodobniej są lęgowe w granicach bufora inwestycji.

Na obszarze inwestycji oraz jego buforze stwierdzono liczne tropy i ślady sarny i dzików. Ponadto tropy jeleni. Stwierdzono również ślady bytowania lisów.

Na obszarze inwestycji znajdują się 4 wyłączone z użytkowania obszary, w granicach których znajdują się wyschnięte bądź wysychające zastoiska wody. Wiosną, miejsca te stanowią najprawdopodobniej miejsca rozrodu płazów. W czasie wizji terenowej na polach stwierdzono pojedyncze młodociane osobniki żaby trawnej, a także 3 ropuchy zielone i jedną ropuchę szarą.

Zgodnie z załączoną dokumentacją, na obszarze inwestycji nie zinwentaryzowano na nim siedlisk chronionych na podstawie Dyrektywy Siedliskowej. Na terenie planowanego przedsięwzięcia, odnotowano jeden gatunek rośliny częściowo chronionej - kocanki piaskowej (wg rozporządzenia w sprawie ochrony gatunkowej roślin). Teren ten wyłączono z zainwestowania, a podjęte działania, na obszarze sąsiadującym przeznaczonym pod inwestycję, nie będą szkodliwe dla zachowania we właściwym stanie ochrony dziko występującej populacji chronionego gatunku.

Tut. organ zalecił podczas prowadzenia wykopów zabezpieczenie placu robót płotkiem z siatki herpetologicznej przed przedostaniem się do nich małych zwierząt, codzienną kontrolę wykopów przed przystąpieniem do dalszych prac, prowadzenie robót poza okresem rozrodu i migracji płazów (tj. poza okresem od 1 marca do 30 czerwca) lub też prowadzenie ich w tym okresie, po wykluczeniu przez specjalistę herpetologa migracji i rozrodu płazów.

Ponadto, zaleca się prowadzenie prac realizacyjnych poza okresem lęgowym ptaków, tj. poza okresem od 1 marca do 31 sierpnia.

W przypadku uwięzienia w wykopach zwierząt - należy je niezwłocznie przenosić poza teren objęty pracami, na właściwe dla nich siedlisko. Przenoszenie należy prowadzić pod nadzorem przyrodnika. Dodatkowo, z uwagi na wyniki najnowszych badań przeprowadzonych m.in. przez naukowców z Uniwersytetu Jagiellońskiego w latach 2018-2019, które potwierdzają występowanie w populacjach płazów w Polsce pasożyta *Batrachochytrium dendrobatidis*, prace terenowe z tą grupą zwierząt należy prowadzić przy użyciu rękawiczek ochronnych, a używany do tego sprzęt musi być dezynfekowany.

Przedmiotowa inwestycja będzie znajdować się poza:

- obszarami wodno-błotnymi oraz innymi obszarami o płytkim zaleganiu wód podziemnych,
- obszarami wybrzeży,
- obszarami górskimi i leśnymi,
- obszarami objętymi ochroną, w tym strefami ochronnymi ujęć wód i obszarami ochronnymi zbiorników wód śródlądowych,
- innymi obszarami wymagającymi specjalnej ochrony ze względu na występowanie gatunków roślin i zwierząt lub siedlisk przyrodniczych objętych ochroną, w tym obszarami Natura 2000 oraz pozostałymi formami ochrony przyrody,
- obszarami, na których standardy, jakości środowiska zostały przekroczone,
- obszarami przylegającymi do jezior, uzdrowisk i obszarów ochrony uzdrowiskowej.

Planowane przedsięwzięcie zlokalizowane jest poza granicami obszarów Natura 2000. Najbliżej położony obszar sieci Natura 2000 to:

- PLH220060 Las wolności -położony w odległości ok. 2,5 km,
- PLH220059 Duży Okoń -położony w odległości ok. 2 km od planowanej inwestycji.

W opinii tut. organu planowana inwestycja nie będzie negatywnie oddziaływać na ww. obszary Natura 2000. Z uwagi na odległość od obszarów Natura 2000 oraz charakter i zakres planowanej inwestycji nie spowoduje ona utraty powierzchni, ani fragmentacji siedlisk gatunków chronionych w granicach ww. obszarów Natura 2000. Lokalizacja przedsięwzięcia wyklucza również jego wpływ na warunki ekologiczne ostoi. Tym samym nie pogorszy stanu ochrony siedlisk gatunków chronionych w granicach ww. obszarów Natura 2000, nie zaburzy integralności poszczególnych obszarów Natura 2000 ani sieci Natura 2000 jako całości. Tym samym nie jest więc konieczne przeprowadzenie oceny w trybie art. 6.3 Dyrektywy Rady 92/43/EWG.

Inne najbliższe położone obszary chronione, objęte ochroną na podstawie przepisów ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (tj. Dz. U. z 2021 r., poz. 198 ze zm.) to:

- Obszar Chronionego Krajobrazu Zespół Jezior Człuchowskich - położony w odległości ok. 1 km,
- Zaborski Park Krajobrazowy - położony w odległości ok. 2,4 km.

Teren, na którym planowana jest realizacja farmy fotowoltaicznej, nie znajduje się na terenie korytarza ekologicznego. Najbliższy korytarz ekologiczny - Bory Tucholskie Południowy GKpn-13B znajduje się w odległości ok. 5 km od terenu inwestycji.

Planowane przedsięwzięcie, nie będzie źródłem ponadnormatywnej emisji dźwięku ani substancji do powietrza. Nie przewiduje się, aby przedsięwzięcie doprowadziło do pogłębienia zmian klimatu nawet w niewielkiej skali. Dotyczy to również mitygacji (łagodzenia przez przedsięwzięcie zmian klimatu) jak i wpływu klimatu i jego zmian na planowaną inwestycję. Zamierzenie nie jest wrażliwe na czynniki atmosferyczne, a z uwagi na skalę i zakres przedsięwzięcia zmiany klimatu nie są zagadnieniem krytycznym dla realizacji przedsięwzięcia.

Według informacji zawartych w Raporcie oś, w zasięgu buforu planowanej inwestycji, toczą się obecnie dwa postępowania w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla realizacji przedsięwzięć polegających na budowie elektrowni fotowoltaicznej w miejscowości Rychnowy i budowie farmy fotowoltaicznej w miejscowości Kietpin. Obydwie inwestycje zlokalizowane są w odległości większej niż 1,1 km analizowanego przedsięwzięcia i obydwie znajdują się za przeszło kilometrowym pasem lasu. Kumulowanie się inwestycji ze względu na krajobraz nie będzie miało miejsca i nie wpłynie na walory wizualne krajobrazu.

Z uwagi na skalę planowanego przedsięwzięcia i jego lokalizację, a także wielkość emisji, przy eksploatacji przedsięwzięcia, wykluczona jest możliwość oddziaływania planowanego przedsięwzięcia

na obszary położone poza granicami Polski. Nie zachodzą więc przesłanki do przeprowadzenia postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym.

Analiza oddziaływań przeprowadzona odrębnie dla faz realizacji, eksploatacji i likwidacji przedsięwzięcia, zawarta w raporcie jest szczegółowa i prowadzi do następujących wniosków:

- planowana inwestycja nie będzie powodowała zagrożenia dla elementów przyrodniczych środowiska, ponieważ zastosowane rozwiązania techniczno - technologiczne są prawidłowe z punktu widzenia ochrony środowiska i zostały zaplanowane zgodnie ze współczesną wiedzą techniczną w oparciu o aktualne przepisy;
- na podstawie wykonanych obliczeń i przeprowadzonej analizy zanieczyszczeń powietrza można stwierdzić, że inwestycja nie spowoduje przekroczenia wartości dopuszczalnych norm i wartości odniesienia dla żadnej rozpatrywanej substancji; planowana inwestycja nie występuje w granicach obszaru gminy uzdrowskiej w myśl ustawy o lecznictwie uzdrowskim, uzdrowskich i obszarach ochrony uzdrowskiej oraz gminach uzdrowskich (Dz. U. z 2020 r., poz. 1662);
- warunki akustyczne w obrębie planowanej inwestycji kształtowane są głównie hałasem emitowanym przez sprzęt pracujący na terenie inwestycji. Obliczony zasięg poziomu hałasu wskazuje, iż w wyniku funkcjonowania przedmiotowego przedsięwzięcia nie będzie dochodzić do sytuacji niedotrzymania standardów jakości środowiska pod względem uciążliwości akustycznej, a dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku, ustalone dla pory dziennej i nocnej, nie zostaną przekroczone; projektowana inwestycja nie spowoduje przekroczenia dopuszczalnego poziomu hałasu na granicy terenów chronionych akustycznie;
- biorąc pod uwagę skalę przedsięwzięcia oraz warunki lokalizacyjne nie stwierdza się możliwości transgranicznego oddziaływania przedmiotowej inwestycji,
- na podstawie przeprowadzonych analiz stanu środowiska na omawianym terenie, stwierdza się, że nie występują i nie powinny wystąpić nadzwyczajne zagrożenia dla środowiska przy zachowaniu proponowanych w niniejszym raporcie rozwiązań projektowych, co stwierdzono po uwzględnieniu wniosków zawartych w ocenach poszczególnych komponentów ochrony środowiska.

Przedsięwzięcie znajduje się w większości w obszarze dorzecza Odry, w obrębie JCWP PLRW60001818864459 Chrzastowa do dopł. z Borkowa. Ponadto inwestycja znajduje się w obszarze dorzecza Wisły, w obrębie PLRW2000232923149 Czerwona Struga. Chrzastowa do dopł. z Borkowa posiada status naturalnej części wód. Jej aktualny stan został oceniony jako zły, a ocenę ryzyka określono jako zagrożoną nieosiągnięciem celów środowiskowych. Stan chemiczny i potencjał ekologiczny wód powierzchniowych określono jako dobry. W zlewni JCWP występuje presja komunalna. W programie działań zaplanowano działania podstawowe, obejmujące uporządkowanie gospodarki ściekowej, które są wystarczające, aby zredukować tę presję w zakresie wystarczającym dla osiągnięcia dobrego stanu. Z uwagi jednak na czas niezbędny dla wdrożenia działań, a także okres niezbędny aby wdrożone działania przyniosły wymierne efekty, dobry stan będzie mógł być osiągnięty do roku 2021. Czerwona Struga posiada status naturalnej części wód. Jej aktualny stan został oceniony jako dobry, a ocenę ryzyka określono jako niezagrożoną nieosiągnięciem celów środowiskowych. Stan chemiczny i potencjał ekologiczny wód powierzchniowych określono jako dobry. Przedmiotowe zamierzenie zostanie usytuowane na obszarze jednolitej części wód podziemnych oznaczonych numerami PLGW600026 oraz PLGW200027, dla których stan ilościowy i chemiczny wód podziemnych oceniono jako dobry. Ryzyko nieosiągnięcia celów środowiskowych dla tej. JCW zostało określone jako niezagrożone.

Po przeanalizowaniu przedłożonego raportu oceny oddziaływania na środowisko, uwzględniając charakter i skalę przedsięwzięcia oraz planowane rozwiązania chroniące środowisko, nie przewiduje się negatywnego oddziaływania przedmiotowego przedsięwzięcia na stan jednolitych części wód oraz na realizację celów środowiskowych, określonych w „Planie gospodarowania wodami na obszarze

dorzecza Wisły” przyjętym rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. (Dz. U. z 2016 r., poz. 1911 ze zm.).

W zakresie powyższym tut. Organ podzielił ocenę zawartą w przedstawionym raporcie.

Po przeanalizowaniu materiału dowodowego w sprawie, Wójt Gminy Człuchów uznał, iż planowana inwestycja może zostać zlokalizowana na wskazanym terenie przy uwzględnieniu uwarunkowań wskazanych w niniejszej decyzji.

Uwarunkowania i obowiązki określone w niniejszej decyzji nałożono w oparciu o wnioski i zalecenia przedstawionego raportu, jak też stanowisko organu współdziałającego.

Nie przeprowadzono postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko, z uwagi na rodzaj i lokalny charakter planowanego przedsięwzięcia. Minimalna odległość planowanej inwestycji od najbliższej granicy państwowej, tj. z Niemcami, wynosi ponad 205 km.

Realizacja inwestycji i funkcjonowanie przedmiotowego przedsięwzięcia nie stwarza ryzyka poważnej awarii zagrażającej środowisku bądź życiu i zdrowiu ludzi przy zastosowaniu przepisów bhp.

Raport wykonany dla przedsięwzięcia opisuje możliwe sytuacje awaryjne oraz określa sposoby zapobiegania tym zdarzeniom oraz obowiązki z ochroną środowiska na wypadek ich wystąpienia.

W trakcie prowadzenia postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko tut. Organ podał do publicznej wiadomości informację o zamieszczeniu w publicznie dostępnym wykazie danych o wniosku o wydanie decyzji, o postanowieniu o konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, o raporcie oddziaływania na środowisko oraz o możliwości składania uwag i wniosków wskazując miejsce i termin ich składania.

W toku postępowania do tut. urzędu wpłynął sprzeciw mieszkańców, w którym wyrazili obawy, iż planowana farma fotowoltaiczna będzie negatywnie wpływać na zdrowie i komfort życia, jak również przyczyni się do spadku wartości sąsiednich nieruchomości. analizując zapisy raportu, Wójt Gminy Człuchów uznał, iż analizowana inwestycja nie będzie znacząco oddziaływać na środowisko. Wszystkie oddziaływania, w tym przede wszystkim uciążliwości związane z emisją hałasu, a także pól promieniowania elektromagnetycznego nie będą przekraczały wartości dopuszczalnych prawem. Hałas emitowany do środowiska nie obejmuje swoim zasięgiem terenów chronionych akustycznie. Zgodnie z zapisami raportu, budowa i eksploatacja farmy fotowoltaicznej nie będzie powodowała przekroczeń dopuszczalnych standardów środowiska oraz nie będzie negatywnie oddziaływała na obszary natura 2000 oraz inne obszary chronione na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. Po przeanalizowaniu dokumentacji, planowana inwestycja może zostać zlokalizowana na wskazanym terenie przy uwzględnieniu uwarunkowań wskazanych w niniejszej decyzji.

Zawiadomieniem znak: IN.6220.6.2021.AG.20 z dnia 15.03.2022 r. Wójt Gminy Człuchów, działając na podstawie art. 10 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 20 21 r, poz. 735 ze zm.), poinformował Strony postępowania o możliwości zapoznania się z aktami sprawy, przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla analizowanego przedsięwzięcia.

Ponadto, ponieważ liczba stron w niniejszej sprawie przekracza 10, zgodnie z art. 74 ust. 3 ustawy z dnia 03 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2021 r., poz. 247 ze zm.) do doręczeń stosuje się przepis art. 49 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (tj. Dz. U. z 2021 r., poz. 735 ze zm.).

Informacja o wniosku o wydanie decyzji, o postanowieniu o konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, o raporcie oddziaływania na środowisko oraz o możliwości zapoznania się z aktami sprawy przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach została podana do wiadomości publicznej poprzez wywieszenie stosownego obwieszczenia a na stronie internetowej www.bip.ugczluchow.pl, na tablicy ogłoszeń, Urzędu Gminy w Człuchowie oraz tablicy ogłoszeń sołectwa Rychnowy (miejscowość Rychnowy i Krzyżanki).

Decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach wydano po uzgodnieniu z:

- Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Gdańsku - postanowienie znak: RDOŚ-Gd-WOO.204.2021.AM.2 z dnia 24.02.2022 r. (data wpływu 01.03.2022 r.),
- Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Człuchowie - opinia znak SE.XI.4811.6.2021.EZ z dnia 27.12.2021 r. (data wpływu 30.12.2021 r.),
- Państwowym Gospodarstwem Wodnym Wody Polskie Zarząd Zlewni w Pile- postanowienie znak BD.ZZŚ.2.4360.31.2021.AK z dnia 20.01.2022 r. (data wpływu 27.01.2022 r.).

W trakcie trwania postępowania Strony nie wniosły żadnych uwag.

Do tut. Organu wpłynęły wnioski od społeczeństwa.

W związku z powyższym orzeczono jak w sentencji.

Pouczenie: Decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach dołącza się do wniosku o wydanie decyzji, o których mowa w art. 72 ust. 1 i 1a ustawy z dnia 3 października 2008r. – o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko; wniosek ten powinien być złożony nie później niż przed upływem sześciu lat od dnia, w którym decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach stała się ostateczna. Złożenie wniosku lub dokonanie zgłoszenia może nastąpić w terminie 10 lat od dnia, w którym decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach stała się ostateczna, o ile strona, która złożyła wniosek o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, lub podmiot, na który została przeniesiona ta decyzja, otrzymali, przed upływem terminu, o którym mowa w ust. 3, od organu, który wydał decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach w pierwszej instancji, stanowisko, że aktualne są warunki realizacji przedsięwzięcia określone w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach lub postanowieniu, o którym mowa w art. 90 ust. 1, jeżeli było wydane. Zajęcie stanowiska następuje na wniosek uwzględniający informacje na temat stanu środowiska i możliwości realizacji warunków wynikających z decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach lub postanowienia, o którym mowa w art. 90 ust. 1, jeżeli było wydane. Wniosek, o którym mowa w zdaniu drugim, składa się do organu nie wcześniej niż po upływie 5 lat od dnia, w którym decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach stała się ostateczna.

Za wydanie niniejszej decyzji pobrano opłatę skarbową w wysokości 205 zł (art. 6 ust. 1 pkt.3, art. 8 ust. 1, część 1.1.45 załącznika do ustawy z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej (Dz. U. z 2021 r., poz. 1923 ze zm.). Zapłata opłaty skarbowej przez wnioskodawcę nastąpiła w dniu 14.05.2021r. przelewem, na konto bankowe tut. Urzędu.

Informacja o wydanej decyzji podlega ujawnieniu w publicznie dostępnym wykazie danych.

Od decyzji niniejszej służy Stronom odwołanie do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Słupsku, za pośrednictwem Wójta Gminy Człuchów, w terminie 14 dni od dnia doręczenia decyzji. W trakcie biegu terminu do wniesienia odwołania strona może zrzec się prawa do wniesienia odwołania wobec organu administracji publicznej, który wydał decyzję. Z dniem doręczenia organowi administracji publicznej oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania przez ostatnią ze stron postępowania, decyzja staje się ostateczna i prawomocna, co oznacza, iż decyzja podlega natychmiastowemu wykonaniu i brak jest możliwości zaskarżenia decyzji do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego. Nie jest możliwe skuteczne cofnięcie oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania.

WÓJT GMINY CZŁUCHÓW
z up. Wójta
Kinga Schliep-Lancee

Otrzymują:

1. E&W Sp. z o.o. Projekt Sp.k., ul. Kwiatowa 23, 88-110 Jacewo - Pełnomocnik - Józef Ziaja
2. Strony wg odrębnego wykazu
3. a/a

Do wiadomości:

1. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska, ul. Chmielna 54/57, 80-748 Gdańsk
2. Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie, Zarząd Zlewni w Pile, ul. Motylewska 7, 64-920 Piła
3. Powiatowy Inspektor Sanitarny w Człuchowie, ul. Sobieskiego 4, 77-300 Człuchów

Załącznik nr 1

do decyzji znak IN.6220.6.2021.AG.22

z dnia 09.05.2022 r.

CHARAKTERYSTYKA PRZEDSIĘWZIĘCIA

„Budowa farmy fotowoltaicznej o mocy do 220 MW wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną zlokalizowaną na działce ewid. numer 418/36, 418/43 i 418/44 obręb 0018 Rychnowy, gmina Człuchów, powiat człuchowski, województwo pomorskie”

Charakterystykę sporządzono na podstawie „Raportu o oddziaływaniu na środowisko planowanego przedsięwzięcia”

I. Położenie przedsięwzięcia:

Planowane przedsięwzięcie polega na budowie farmy fotowoltaicznej o mocy do 220 MW wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną zlokalizowaną na działce ewid. numer 418/36, 418/43 i 418/44 obręb Rychnowy, gmina Człuchów, powiat człuchowski, województwo pomorskie.

Całkowita powierzchnia nieruchomości, na której przewiduje się realizację inwestycji wynosi do ok. 110,6097 ha, przy czym projektowana instalacja wolnostojących paneli fotowoltaicznych będzie zajmowała większą część ww. nieruchomości i przewiduje się tu powierzchnię do ok. 110 ha.

W skład przedmiotowych działek wchodzi nieużytki (N), pastwiska trwałe (PsIV), grunty orne (RIVb, RV, RVI).

Przedmiotowa inwestycja będzie znajdować się poza:

- obszarami wodno-błotnymi oraz innymi obszarami o płytkim zaleganiu wód podziemnych,
- obszarami wybrzeży,
- obszarami góorskimi i leśnymi,
- obszarami objętymi ochroną, w tym strefami ochronnymi ujęć wód i obszarami ochronnymi zbiorników wód śródlądowych,
- innymi obszarami wymagającymi specjalnej ochrony ze względu na występowanie gatunków roślin i zwierząt lub siedlisk przyrodniczych objętych ochroną, w tym obszarami Natura 2000 oraz pozostałymi formami ochrony przyrody,
- obszarami, na których standardy, jakości środowiska zostały przekroczone,
- obszarami przylegającymi do jezior, uzdrowisk i obszarów ochrony uzdrowiskowej.

Planowane przedsięwzięcie zlokalizowane jest poza granicami obszarów Natura 2000. Najbliżej położony obszar sieci Natura 2000 to:

- PLH220060 Las wolności -położony w odległości ok. 2,5 km,
- PLH220059 Duży Okoń -położony w odległości ok. 2 km od planowanej inwestycji.

W opinii tut. organu planowana inwestycja nie będzie negatywnie oddziaływać na ww. obszary Natura 2000. Z uwagi na odległość od obszarów Natura 2000 oraz charakter i zakres planowanej inwestycji nie spowoduje ona utraty powierzchni, ani fragmentacji siedlisk gatunków chronionych w granicach ww. obszarów Natura 2000. Lokalizacja przedsięwzięcia wyklucza również jego wpływ na warunki ekologiczne ostoi. Tym samym nie pogorszy stanu ochrony siedlisk gatunków chronionych w granicach ww. obszarów Natura 2000, nie zaburzy integralności poszczególnych obszarów Natura 2000 ani sieci Natura 2000 jako całości. Tym samym nie jest więc konieczne przeprowadzenie oceny w trybie art. 6.3 Dyrektywy Rady 92/43/EWG.

Inne najbliższe położone obszary chronione, objęte ochroną na podstawie przepisów ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (tj. Dz. U. z 2021 r., poz. 198 ze zm.) to:

- Obszar Chronionego Krajobrazu Zespół Jezior Człuchowskich - położony w odległości ok. 1 km,
- Zaborski Park Krajobrazowy - położony w odległości ok. 2,4 km.

Teren, na którym planowana jest realizacja farmy fotowoltaicznej, nie znajduje się na terenie korytarza ekologicznego. Najbliższy korytarz ekologiczny - Bory Tucholskie Południowy GKpn-13B znajduje się w odległości ok. 5 km od terenu inwestycji.

II. Charakterystyka techniczna inwestycji:

W ramach inwestycji przewiduje się wykonanie instalacji fotowoltaicznej o mocy do 220 MW w skład, której wejdzie do 489 000 szt. paneli fotowoltaicznych o mocy nie mniejszej niż 450 Wp każdy, umieszczonych na konstrukcjach metalowych o podstawach stałych lub ruchomych. Będą to panele jedno lub dwustronne. Ponadto w skład infrastruktury technicznej wchodzić będą również: inwertery / falowniki, linie światłowodowe, okablowanie solarne, linie kablowe elektroenergetyczne nn, SN, stacje kontenerowe transformatorowe nn/SN, układy pomiarowo - zabezpieczające, instalacje odgromowe oraz pozostałe oprzyrządowanie niezbędne do realizacji inwestycji. Cały teren planowanego przedsięwzięcia zostanie ogrodzony metalowym płotem ażurowym. Ponadto w ramach inwestycji przewiduje się możliwość wykonania wewnętrznej infrastruktury komunikacyjnej w postaci dróg, zjazdów i placów jak również oświetlenia terenu.

Stelaże pod panelami będą konstrukcjami stałymi lub ruchomymi, stanowiącymi instalacje śledzące ruch słońca. Moduły będą rozmieszczone w rzędach. Przestrzenie pomiędzy rzędami paneli fotowoltaicznych zostaną obsiane roślinnością trawiastą i pozostawione naturalnej sukcesji. Każdy rząd będzie składał się z modułów ułożonych do kilku sztuk w jednej kolumnie, nachylonych w kierunku południowym pod kątem w przedziale 0° - 40° w stosunku do poziomu. Dobór tego kąta jest optymalizowany dla poszczególnych instalacji tak, aby uzyskać maksymalną ilość pochłoniętej energii słonecznej przez powierzchnię panelu.

Obszary znajdujące się pod konstrukcjami wsporczymi (za wyjątkiem marginalnej części terenu zajętej pod podpory do mocowania stelaży) stanowiąc będą wolne przestrzenie, które zostaną obsiane roślinnością trawiastą i pozostawione naturalnej sukcesji.

Wysokość konstrukcji wsporczej wraz z zamontowanymi modułami fotowoltaicznymi wynosić będzie maksymalnie do 4,5 m wysokości.

Na terenie planowanej inwestycji zostaną umieszczone prefabrykowane stacje kontenerowe transformatorowe nn/SN w ilości do 110 szt., każda o wymiarach do 5 m x do 7 m x do 3,5 m. Łączna powierzchnia pod stacją wynosić będzie do 3850 m², czyli do 0,385 ha powierzchni. W ww. stacjach najprawdopodobniej będzie umieszczony po jednym transformatorze olejowym (o mocy od 1000 kVA do 15 000 kVA). W takim przypadku każdy obiekt będzie wyposażony w misę zabezpieczającą środowisko przed awaryjnymi wyciekami oleju w przypadku ich rozszczelnienia mogącą pomieścić całą zawartość oleju. W stacji zostaną także zainstalowane czujniki poziomu oleju i wody. Przewiduje się również możliwość zastosowania transformatora suchego umieszczonego również wewnątrz stacji transformatorowej. Transformator suchy ogranicza konieczność wykonywania robót ziemnych pod retencję materiałów płynnych. Pozostały obszar inwestycji stanowią przestrzenie pomiędzy poszczególnymi rzędami paneli fotowoltaicznych, jak również drogi, place, zatoki postojowe.

Teren inwestycji zostanie ogrodzony do wysokości ok. 2,5 m. Komunikację na terenie inwestycji zapewni wolna przestrzeń między rzędami modułów oraz między ogrodzeniem, a modułami. Przestrzeń ta zostanie utwardzona kruszywem. Dojazd do miejsca realizacji inwestycji zapewni układ lokalnych dróg gminnych położonych w sąsiedztwie planowanej inwestycji.

WÓJT GMINY CZŁUCHÓW
z up. Wójta

Kinga Schliep-Lancce